

Fakta 2020

Särkikalat

Särkikalat, kuten särki ja lahna, ovat terveellistä lähiruokaa, jota on saatavilla lähes kaikista vesistöistämme. Särkikalojen käyttöä ravintona tulisi lisätä, sillä niiden kannat kestävät hyvin kalastusta.

Suosio kasvussa

Särkikalaja on turhaan pidetty vähempiarvoisina ”roskakaloina” eikä niille ole juuri löytynyt käyttöä elintarvikkeena. Viime vuosina suhtautuminen on alkanut onneksi muuttua, ja särkikalat ovat löytäneet jälleen tiensä kauppojen kalatiskaalle ja koulujen ruokalistoilta.

Hoitokalastusten saalis menee yhä useammin jatkojalostukseen elintarvikkeeksi, kuten kalapulliksi tai purkkikalaksi. Myös särkikalojen taloudellinen hyödyntäminen elintarvikkeena kiinnostaa aiempaa enemmän, ja aiheesta tehdään jatkuvasti uusia selvitys-, tutkimus- ja kehittämissankkeita.

- Särkeä ja lahnaa syödään vuosittain noin 0,1–0,2 kiloa henkilöä kohden.
- Ahventa, muikkua ja kuhaa syötiin 0,4–0,6 kiloa henkilöä kohden vuonna 2017.
- Vertailun vuoksi kasvatetun kirjolohen osuus oli 1,2 kiloa henkilöä kohden.

Syö särkeä, se parantaa vedenlaatua!

Sisävesien särkikalaille ei ole annettu erityisiä syöntirajoituksia, sillä ne kuuluvat planktonia ja pohjaeläimiin syöviin kaloihin, joiden elohopeapitoisuudet ovat yleisesti ottaen pienemmät kuin petokaloilla.

Särkikalaja suosimalla osallistut myös vedenlaadun parantamiseen, sillä niiden poistokalastuksilla on positiivisia vaikutuksia vedenlaatuun: kun särkien määrä vähennee, niiden ravinnoksi käyttämän eläinplanktonin kuten esimerkiksi vesikirppujen ja hankajalkaisten määrä kasvaa. Ne puolestaan käyttävät ravinnokseen kasviplanktonia eli levää.

Hoitokalastusten mukana vesistä on arvioitu poistuvan noin 28 kg typpeä ja 9 kg fosforia tuhatta kalakiloa kohden. Hoitokalastukset eivät kuitenkaan yksinään riitä parantamaan vedenlaatua, vaan vesistöjen kuormitusta tulee vähentää myös muilla keinoilla.

Särkikalakannat kestävät hyvin kalastusta

Särkikalojen kalastus on ollut Suomessa vähäistä. Hoitokalastusten yhteydessä kertynyt saalis on useimmiten mennyt eläinten rehuksi, eikä sillä ole ollut suurta taloudellista arvoa. Esimerkiksi vuonna 2017 kaupallisen kalastuksen särki- ja lahnaosaalit olivat yhteensä 1 125 tonnia. Vapaa-ajan kalastuksen särkikalasaalis on ollut moninkertainen kaupalliseen pyyntiin verrattuna, mutta saalis on pääosin nähty sivusaaliina eikä niinkään erityisenä kohdelajina.

- Särkikalakannat kestävät hyvin kalastusta, ja ne myös hyötyvät vesien lämpenemisestä ja rehevöitymisestä.
- Särkikalaja pyydetään kaupallisesti pääasiassa rysillä ja nuotilla.
- Oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa tehtynä särkikalojen pyynti ei vaikuta haitallisesti uhanalaiseihin lajeihin, alamittaisiin yksilöihin tai ympäristöön.

Sisävesien särkikalat ovat terveellistä lähiruokaa eikä niille ole annettu erityisiä syöntirajoituksia.

Särkikalaja suosimalla osallistut vedenlaadun parantamiseen.

facebook.com/wwfsuomi

instagram.com/wwfsuomi

wwf.fi/uutiskirje

@WWFSuomi
@LiisaRohweder

wwf.fi
wwf.fi/kummiksi
wwf.fi/yritykset

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai EASME ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.